

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Om lærlinge).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 78) findes i tidenden sp. 1883).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forsvarets organisation m. v.

(Lovforslaget (nr. 67) findes i tillæg A. sp. 1233, fremsættelsen i tidenden sp. 1377).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel.

(Lovforslaget (nr. 68) findes i tillæg A. sp. 1239, fremsættelsen i tidenden sp. 1377).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Formanden: Jeg skal fastsætte en taletid for ordførerne på indtil en halv time i første omgang.

Preben Steen Nielsen: Som meddelt allerede i regeringens tiltrædelseserklæring er der nu fremsat forslag om ændring af for-

svarets organisation og af personelloven. Forslagene er i principiel overensstemmelse med det, der blev foreslået af socialdemokraterne i december måned 1970. Dengang blev socialdemokratiets forslag afvist med den begrundelse, at de var fremsat for at så splid mellem regeringspartierne eller rettere sagt mellem de radikale på den ene side og VK-partierne på den anden side. Forslagene var ikke alvorligt ment, men fremsat af taktiske grunde, sagde man.

Jeg vil gerne understrege, at forsvarsforslagets fremsættelse bekræfter, at der fra socialdemokratiet er tale om et seriøst forslag. Forslaget er udtryk for et ønske om at bringe den faktiske udvikling i forsvaret i relation til lovgivningen.

Gennem de senere år er der sket en stadig udhuling af det forsvarsforlig, der blev indgået for omkring 12 år siden. Afstanden mellem de i forsvarsforliget fastlagte rammer og de realiserede materielanskaffelser er blevet stadig større. Forsvarsforliget fra 1960 har således udspillet sin rolle. En ny ordning må og skal gennemføres med udgangspunkt i socialdemokratiets forslag og — det ser vi gerne — med opbakning af de partier, der gennemførte 1960-ordningen.

Sikkerhedspolitisk er der sket store ændringer fra 1960 til i dag. Hvor den kolde krig i begyndelsen af 1960'erne var på et af sine højdepunkter, står vi her i begyndelsen af 1970'erne i opbruddets tegn. Den amerikanske præsidents besøg i Peking, som ville have været utænkeligt i 1960, vil blive realiseret i år. Hvor perioden omkring den gamle forsvarsordnings indførelse var præget af oprustning på alle fronter, ser vi nu både inden og uden for de militære alliancer et fælles ønske om nedtrapning. Nedrustningsforhandlingerne i Helsingfors mellem Sovjetunionen og USA er en bekræftelse herpå.

Men hvad der er nok så afgørende for bedømmelsen af det danske forsvars strategi, styrkemål og indretning, er udviklingen i Centraleuropa. Hvor Centraleuropa i 1960'ernes begyndelse havde store kriser først og fremmest omkring Berlinproblemet, peger alt i dag på et øget samarbejde. Forhandlingsresultaterne mellem Vesttyskland og henholdsvis Østtyskland, Sovjetunionen og Polen viser jo med al tydelighed, at den kolde krig er blevet afløst af et fælles samarbejdsønske. Hvor NATO tidligere alene